

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eğitim, bireylerin ve toplumların gelişiminde temel bir unsur olup, fırsat eşitliği ilkesi doğrultusunda tüm vatandaşların nitelikli eğitime erişiminin sağlanması anayasal bir yükümlülüktür. Ancak son yıllarda devlet okulları ile özel okullar arasında eğitim kalitesi, fiziki imkânlar ve akademik başarı açısından belirgin farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durum, öğrenciler arasında fırsat eşitsizliğini derinleştirmekte ve sosyal adaleti zedelemektedir. Devlet okulları ile özel okullar arasındaki farklılıkların nedenlerinin tespiti, mevcut durumun tüm yönleriyle araştırılması ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98'nci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 28.09.2026


Aliye Cöser
Antalya Mv.


Sait Tokum

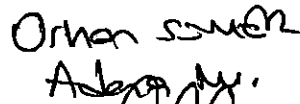

Cemal Enginyurt
İstanbul

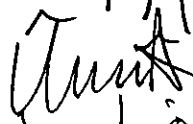

İzzet Akbulut
Burdur

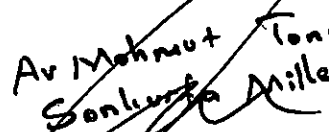

Suat Özcan
İstanbul Mv

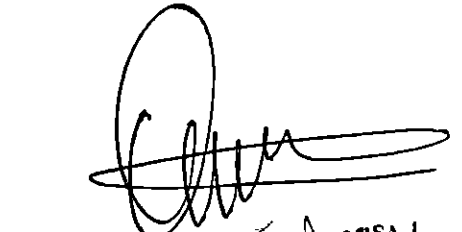

Hasan Öztürk
Burdur Mv

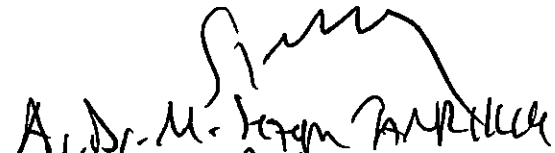

A. Tuncay Özkan
Adana Mv.

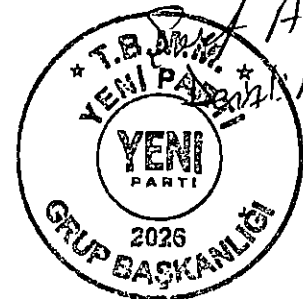

Orhan Sencer
Adana Mv.


İzzet Özale
İzmir Mv.


Ar. Mehmet Tonol
Samsun Milletvekili


Özgür Erdem
İzmir Mv.


A. Dr. M. İzzet Akbulut
İzmir Mv.



Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

GEREKÇE:

Eğitimde fırsat eşitliği, sosyal devlet ilkesinin en temel unsurlarından biri olup, her bireyin sosyoekonomik durumundan bağımsız olarak nitelikli eğitime erişebilmesini ifade etmektedir. Ancak Türkiye’de son yıllarda devlet okulları ile özel okullar arasında eğitim olanakları bakımından önemli farklılıklar olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum, eğitim sisteminde eşitsizliklerin derinleşmesine ve toplumsal adaletin zedelenmesine neden olmaktadır.

Devlet okullarında yaşanan fiziki altyapı eksiklikleri, kalabalık sınıflar, öğretmen başına düşen öğrenci sayısının yüksekliği ve eğitim materyallerine erişimde yaşanan sorunlar, eğitim kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Buna karşılık özel okulların daha düşük sınıf mevcudu, gelişmiş fiziki imkânlar, yabancı dil ağırlıklı eğitim, sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla yer verilmesi gibi avantajlar sunduğu bilinmektedir. Bu farklılıklar öğrencilerin akademik başarıları ve gelecekteki fırsatları üzerinde doğrudan etkili olmaktadır.

Öte yandan özel okulların yüksek maliyetleri nedeniyle bu imkânlardan yalnızca belirli bir gelir düzeyine sahip ailelerin çocukları yararlanabilmektedir. Bu durum, eğitimde fırsat eşitliği ilkesinin zedelenmesine ve gelir düzeyine bağlı bir eğitim ayrışmasının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Sosyoekonomik farklılıkların eğitim üzerinden yeniden üretildiği bu yapı, uzun vadede toplumsal eşitsizliklerin kalıcı hale gelmesi riskini beraberinde getirmektedir.

Bununla birlikte eğitimde dijitalleşme sürecinde de benzer eşitsizlikler yaşanmaktadır. Özel okulların teknolojik altyapı ve dijital eğitim araçlarına erişim konusunda daha avantajlı olduğu, devlet okullarında ise bu imkânların sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu durum özellikle uzaktan eğitim süreçlerinde öğrenciler arasında ciddi öğrenme kayıplarına yol açmıştır.

Tüm bu nedenlerle devlet okulları ile özel okullar arasındaki farklılıkların kapsamlı bir şekilde incelenmesi, eğitimde fırsat eşitsizliğine yol açan yapısal sorunların tespit edilmesi, mevcut politikaların etkinliğinin değerlendirilmesi ve her öğrencinin eşit, nitelikli ve erişilebilir eğitim hakkından yararlanmasını sağlayacak kalıcı çözümlerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.



124... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

[illegible]